

NOVICE

kmetijskih, obertnijskih in narodskih reči.

Odgovorni vrednik **Dr. Janez Bleiweis.**

Tečaj **X.**

V saboto 28. februaria (poznzimna) 1852.

List **17.**

Prave sreče dom.

(Iz letošnjih »Drobtinic«.)

Kdor kolj pod milim Bogom živi,
Vsaki pač srečen biti želi,
Cesar na troni, kmetič na polji
Prosi od Boga sreče po volji; —
Tud jez jo jišem križem svetá,
Kje nek prebiva, kje je domá?

Tam, kjer cvetlice krasno cvetó,
Mislim, da sreči venec pletó;
Sonce pa revce cel dan pripeka,
Kôsec jim slednič glavce poseka; —
Kodar pa smertna kosa kosí,
Sreče ni prave, jok se glasí.

'Z verta na polje grem jo iskát;
Tam se raduje kmetič bogát,
On si bogato žetev obeta,
Sreča pšenice venec mu spleta; —
Toča prihruje, žito zdrobi
Sreča veselja 'z nive zbežjí.

Ptičke vesele, zelen je gaj,
Mislim, tu ima sreča svoj raj; —
Zima prikima, — ptičke zbežjíjo,
Hribci pod merzlim snegom ječíjo,
Glasa veselja čuti ni več,
Gaj le žaluje — sreča je preč.

V mestih imajo mnogo blagá,
Tamkaj bo sreča naj berž domá;
Res se bogatec tam napihuje,
Pa še več revnih milo zdihuje;
Kjer pa sromaštva solze tekó,
Nihče po sreči baral ne bó.

Cesar mogočen, kakor sromak,
Otrok in starcik, kmet in vojšak,
Srečo si voši, sreče si íše,
Pa le iz lica solze si briše;
Človek do groba sreče želi,
Pa si le prazne pene vloví.

Kje neki ima sreča svoj dom,
Kdo mi pové: kje najdel jo bom? —
V čistimu sercu ona kraljuje,
Serce nedolžno razveseljuje; —
Sreča prebiva v sredi sercá,
V sercu poštenim sreča domá. Virk.

Kmetijske skušnje.

(Pomoček zoper gnjilino krompirja), kteriga v poslednjih Novicah omenjeni Grebensteinski kmetovavec na vso moč hvali, podamo kmetovavcam v poskušnjo, brez da bi bili porok za gotovost njegovo. Ker pa skušnja ni teška, naj se napravi; če ne bo pomagalo, tudi škodovalo ne bo. Imenovani kmetovavec pravi, da mu je ta pomoček že skozi 5 let gotov; on dela takole: „Sred mesca sušca dam krompir za sème na ilovnato zemljo na zrak (ljuft) prenesti tako, da je za čevelj visoko

nasut; tu ostane, dokler ga ne sadim, pa ga večkrat premečem in kar je gnjiliga odberem. Bi utegnilo med tem zmerzovati, naj se s slamo pokrije. Je krompir tako skozi 4 tedne pod milim nebam ležal, se čisto odbere, preden se za sème namenjeni v žaklje dene. Le tisti pa se za sème odbere, ki je zvenel in se zgerbančil (welkt und einschrumpft); vès drug, ki je ostal, kakor je poprej bil, ni za sème, ker je kocenast. Je za sème odbrani krompir že v žakljih, se ne smemo 3 dni muditi s sajenjem, ker sicer krompir predolgo kalí. Tako gleštani sad začne 14 dni pred poganjati, kakor tisti, ki je naravnost iz kleti ali hrama v zemljo prišel. — Imenovani kmetovavec pravi, da je lani 2 žaklja ta ciga krompirja vsadil in ga 21 žakljev pridelal čisto zdraviga. Zraven tega na ravno tistim zemljišu je vsadil tudi 2 žaklja družiga, ki ga je še le 24. maliga travna (aprila) vsadil, ko ga je naravnost iz hrama dobil; čeravno lep in zdrav viditi, je bil vunder pridelk slab; od le 9 žakljev, ki ga je pridelal, ga je bilo 5 žakljev popolnoma černiga in tudi v ostalih žakljih je bil malovreden in le za živino. V tem vidi imenovani kmetovavec očitno spričo, da je nasvetovano ravnanje gotova pomoč zoper gnjilino krompirja. — Veljavniši bi nam bila poslednja skušnja, če bi bil vès krompir ene sorte, ne pa dvojne, kakor je tukaj bilo, ker se zamore misliti, da prva sorta je bila že sama po sebi boljši ali zdravši od druge. Vunder naj se vse poskusi — pravo pa obderží!

Priporočilo hmelja.

(Konec.)

Da delo v hmeljišu veliko stroškov prizadene, se ne more tajiti, ali taka je tudi v nogradu in pri žitu; ker pa se hmelja od leta do leta več potrebuje, bo tudi cena višji šla.

Delavcev se za hmelj blizo toliko potrebuje, kakor za tersje, vunder se jih nikdar manjkalo ne bode, ako gospodar hmeljorejo kakor vinorejo v pravi razmeri z drugim svojim kmetijstvom obdeluje. Sicer so tudi otroci za ropkanje zrelega hmelja dobri.

Kar poslednjič ceno hmelja vtiče, je res, da je premenljiva, morebiti bolj kot žita in družiga sadú; vunder tako, kakor je nekđaj bilo, ko se je cent clo le za 15 fl. prodal, tako ne bo nikdar več, če se ga še toliko pridela, ker se ga vedno več potrebuje. Če je sedaj letina prav dobra za-nj, se poniža cena tudi na 40 fl., vunder se prodaja velikrat veliko veliko višji, — sedaj je srednja cena hmelja 55 fl. En oral zemlje s hmeljem za-